

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 18.11.2011
C(2011) 8512 final

Obiect: Ajutor de stat - România
Ajutorul nr. SA 33429 (2011/N)
Acordarea de ajutoare de stat producătorilor de cartofi afectați de
organismele de carantină dăunătoare culturii cartofului

Domnule ministru,

1. Prin e-mailul din 28 iulie 2011, Reprezentanța Permanentă a României pe lângă Uniunea Europeană a notificat Comisiei schema menționată în obiectul prezentei scrisori, în temeiul articolului 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).
2. Prin e-mailul din data de 7 octombrie 2011, Reprezentanța Permanentă a României pe lângă Uniunea Europeană a transmis Comisiei informațiile suplimentare solicitate prin faxul din data de 12 septembrie 2011.
3. Am onoarea să vă informez că, în ceea ce privește schema menționată în obiectul prezentei scrisori, Comisia nu are de formulat nicio obiecție.
4. Pentru luarea acestei decizii, Comisia s-a bazat pe următoarele considerente:

Descriere

Temeiul juridic

5. Temeiul juridic al schemei este Proiectul de Hotărâre de Guvern privind aplicarea normelor metodologice de acordare a ajutoarelor de stat producătorilor de cartofi afectați de organismele de carantină dăunătoare culturii cartofului.

DI Teodor BACONSCHI
Ministrul Afacerilor Externe
Aleea Alexandru 31
RO – 011822 – BUCUREȘTI

Acest proiect se bazează, la rândul său, pe Ordinele ministeriale nr. 912/2004 și nr. 586/2007, care transpun Directiva 93/85/CEE¹, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2006/56/CE², și respectiv Directiva 98/57/CEE³, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2006/63/CE⁴.

Forma ajutorului și modalitățile de acordare a acestuia

6. Ajutorul, care poate fi acordat întreprinderilor de orice dimensiuni, se acordă sub forma unei despăgubiri în valoare de până la 100% din valoarea producției declarate contaminată și probabil contaminată cu *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus* (care produce putregaiul inelar al tuberculilor de cartofi) și/sau cu *Ralstonia solanacearum* (care produce putregaiul brun al cartofului), dacă respectiva contaminare este confirmată în urma analizelor de laborator. Totodată, ajutorul este plafonat după cum urmează, pe an, în funcție de tipul de cartof și de gradul de contaminare:

Nr. crt.	Specificare	Suma maximă (lei/kg)*		
		Cartofi de sămânță		Cartofi consum
		Prebază Bază	Certificată (CL. A și Cl. B)	
1	Cartof declarat contaminat	2,6	2	1,5
2	Cartof declarat probabil contaminat	1,1	0,5	-

* stabilită în baza informațiilor transmise de unitățile fitosanitare și stațiunile de cercetare de specialitate.

7. Din valoarea ajutorului se scad următoarele:
- orice sumă primită în cadrul unui regim de asigurare;
 - valoarea producției care poate fi industrializată sau comercializată în vederea consumului uman și/sau animalier.

Beneficiarii ajutorului

8. Beneficiarii, al căror număr este estimat la peste 1 000, sunt următorii:

¹ JO L 259, 18.10.1993, p. 1.

² JO L 182, 4.7.2006, p. 1.

³ JO L 235, 21.8.1998, p. 1.

⁴ JO L 206, 27.7.2006, p. 36.

- producătorii agricoli, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și constituite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 cu modificările ulterioare (ordonanța privind desfășurarea activităților economice), persoane juridice, grupuri de producători recunoscute sau organizații de producători recunoscute, înscrise în registrul agricol, în registrul fermelor, în registrul plantațiilor viticole, în registrul național al exploatațiilor sau în alte registre funciare, care dețin suprafețe de teren însămânțate cu sămânță de cartof certificată conform legislației în vigoare, în scopul producerii de cartofi de sămânță sau cartofi de consum;
- organisme/organizațiile de cercetare (universități, institute și stațiuni de cercetare și dezvoltare) din sectorul agricol, indiferent de statutul lor juridic sau de modul lor de finanțare, a căror activitate principală este cercetarea fundamentală, cercetarea industrială sau dezvoltarea experimentală și care desfășoară activități agricole în scop comercial.

9. Nu beneficiază de schemă:

- întreprinderile aflate în dificultate în sensul Liniilor directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor aflate în dificultate;
- producătorii care ar putea avea de rambursat ajutoare declarate incompatibile cu piața internă, atâta timp cât rambursarea nu s-a efectuat sau suma de rambursat nu a fost depusă într-un cont blocat (cu dobânzile datorate în ambele cazuri);
- producătorii care nu respectă măsurile de control prevăzute;
- producătorii care nu au utilizat la înființarea culturii sămânță de cartof certificată;
- producătorii care au comercializat cartofi de sămânță și/sau cartofi de consum după prelevarea probelor și înainte de primirea rezultatelor analizelor de laborator ;
- producătorii care au comercializat cartofi de sămânță și/sau cartofi de consum declarați contaminați;
- producătorii care au comercializat cartofi de sămânță și/sau cartofi de consum declarați probabil contaminați, fără acordul inspectorilor fitosanitari;
- producătorii care au încălcat legislația fitosanitară în vigoare conform constatării inspectorilor fitosanitari.

Condiții de eligibilitate

10. Pentru a primi ajutor, beneficiarii vizați la punctul 8 trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie înscrși în evidențele Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură cu suprafețele de teren pe care le exploatează, la data depunerii cererii de solicitare a ajutorului;
- să aibă în folosință suprafețe agricole însămânțate cu sămânță de cartof certificată, destinată producerii de cartof de sămânță sau destinată producerii de cartof de consum;
- să depună o cerere de ajutor justificată în mod corespunzător;
- să fie înregistrați de către inspectorii fitosanitari conform Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 580/2007 privind procedura de înregistrare a producătorilor și importatorilor de plante, produse vegetale sau alte obiecte și de stabilire a anumitor obligații pentru aceștia sau Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 698/2007 privind extinderea procedurii de înregistrare a producătorilor unor plante care nu sunt prevăzute în partea A a anexei nr. V la Hotărârea Guvernului nr. 563/2007 sau a depozitelor colective ori a centrelor de expediere din zonele de producție;
- să fie înregistrați conform Ordinului ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 769/2009 pentru producerea semințelor și materialului săditor în vederea producerii cartofului de sămânță, cu modificările și completările ulterioare;
- să dețină un certificat emis de inspectorii fitosanitari, care să confirme prezența bolilor de carantină în cauză;
- să aplice măsurile de control specifice conform prevederilor Ordinului nr. 912/2004 (cu modificările ulterioare) și nr. 586/2007 ale ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Durată și buget

11. Schema, care se va aplica de la data aprobării de către Comisie și care se va încheia la sfârșitul anului 2013, va fi finanțată dintr-un buget de 27,3 milioane RON (aproximativ 6,35 milioane EUR).

Cumularea

12. Schema avută în vedere nu poate fi cumulată cu alte ajutoare locale, regionale, naționale sau comunitare destinate să acopere aceleași costuri eligibile.

Evaluare

13. În temeiul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze

concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre.

14. Ajutoarele prevăzute în cadrul schemei menționate în obiectul prezentei scrisori corespund *prima facie* acestei definiții, deoarece sunt finanțate din resurse publice, riscă să afecteze schimburile comerciale, dată fiind poziția ocupată de România în sectorul producției de cartofi⁵, și pot denatura concurența, favorizând totodată anumite întreprinderi (întreprinderile care, indiferent de natura lor, produc cartofi, adică exercită o activitate de producție primară) și o anumită producție (producția de cartofi)⁶.
15. Cu toate acestea, în cazurile prevăzute la articolul 107 alineatele (2) și (3) din TFUE, anumite ajutoare pot fi considerate, prin derogare, compatibile cu piața internă.
16. În speță, ținând cont de caracterul schemei vizate, singura derogare care ar putea fi invocată este cea de la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, care arată că pot fi considerate compatibile cu piața internă ajutoarele destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care acestea nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.
17. În sectorul agricol, dat fiind că schema vizează întreprinderile de toate dimensiunile, nu doar întreprinderile mici și mijlocii, această derogare nu se acordă decât atunci când ajutoarele avute în vedere îndeplinesc condițiile relevante din Orientările Comunității privind ajutoarele de stat în sectorul agricol și forestier 2007-2013⁷ (denumite în continuare „orientările”). Condițiile în cauză sunt cele prevăzute la punctul 133, care fac trimitere la articolul 10 din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006 al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat⁸ ajutoarelor de stat pentru întreprinderile mici și mijlocii care își desfășoară activitatea în domeniul producției de produse agricole și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 70/2001⁹.
18. Articolul 10 menționat mai sus prevede următoarele condiții:
 - a) *Despăgubirea trebuie calculată numai în raport cu valoarea de piață a plantelor distruse de boală sau din ordin public în cadrul unui program public obligatoriu de prevenire sau de combatere, precum și în raport cu*

⁵ În 2009, România a fost al șaselea producător de cartofi din Uniune, cu o producție de 4 011 000 de tone.

⁶ În plus, conform jurisprudenței Curții de Justiție, pentru a demonstra denaturarea concurenței, este suficient ca situația concurențială a întreprinderii să se amelioreze, conferindu-i astfel un avantaj pe care aceasta nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață și de care nu beneficiază celelalte întreprinderi concurente [cauza 730/79, *Philip Morris/Comisie*, Culegere (1980) p. 2671].

⁷ JO C 319, 27.12.2006, p. 1.

⁸ Devenite articolele 107 și 108 din TFUE.

⁹ JO L 358, 16.12.2006, p. 3.

pierderile de venituri datorate dificultăților de replantare, iar intensitatea brută a ajutorului nu trebuie să depășească 100 %.

Aceste condiții sunt îndeplinite întrucât ajutorul se calculează în raport cu valoarea de piață a producției declarate contaminată sau probabil contaminată, care devine inutilizabilă. Atunci când producția rămâne parțial utilizabilă dar este declasată, ajutorul, calculat pe baza valorii de piață a producției, dar din care se scade automat valoarea producției care mai poate fi încă utilizată în anumite scopuri (prelucrare sau hrană pentru animale), corespunde pierderii de venit generate de declasare. Atunci când o parte din producție rămâne utilizabilă pentru consumul uman, valoarea acesteia se scade automat din cuantumul ajutorului. Prin urmare, nu există niciun risc de supracompensare a pierderilor¹⁰. În plus, combaterea maladiei este prevăzută în legislația română (Ordinele ministeriale nr. 912/2004 și nr. 586/2007, care transpun Directiva 93/85/CEE, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2006/56/CE, și respectiv Directiva 98/57/CEE, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2006/63/CE).

b) Din valoarea maximă a costurilor sau a pierderilor eligibile pentru ajutor trebuie să se scadă orice sumă primită în cadrul unui program de asigurare și costurile nesuportate ca urmare a bolii, care ar fi fost suportate în alte condiții.

Comisia constată că din valoarea ajutoarelor se va scădea orice sumă primită în cadrul unei polițe de asigurare (a se vedea punctul 7 prima liniuță). În ceea ce privește costurile nesuportate, autoritățile române au precizat, în informațiile suplimentare pe care le-au furnizat, că eșantionările se efectuează după recoltare și că, prin urmare, producătorii au suportat toate costurile aferente culturii cartofului declarate contaminată sau probabil contaminată. Prin urmare, Comisia poate constata că, în acest caz, criteriul deducerii costurilor nesuportate nu se aplică.

c) Plățile trebuie efectuate pentru boli sau pentru dăunători pentru care există dispoziții comunitare sau naționale, stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în materie de prevenire și combatere a maladiilor.

Comisia consideră că această condiție este îndeplinită, întrucât ordinele care constituie temeiul juridic al schemei transpun directivele comunitare privind combaterea organismelor dăunătoare pentru cartofi.

d) Ajutorul nu trebuie să se raporteze la o boală pentru care legislația comunitară prevede redevențe specifice pentru măsurile de combatere și nici la măsuri pentru care legislația comunitară impune obligativitatea suportării costului respectivelor măsuri de către agricultori.

¹⁰ Acoperirea acestor pierderi prin ajutoare a fost deja aprobată de către Comisie în dosarul de ajutor N 332/09.

Comisia constată că această condiție este îndeplinită, întrucât directivele susmenționate nu prevăd finanțarea costului măsurilor de combatere prin redevențe specifice și nici suportarea costului respectiv de către exploatarea agricolă.

e) Schemele de ajutoare trebuie introduse în termen de trei ani de la realizarea cheltuielilor sau de la pierdere, iar ajutoarele trebuie plătite în termen de patru ani de la realizarea cheltuielilor sau de la pierdere.

Comisia constată că această condiție este îndeplinită, întrucât schema acoperă perioada 2010-2013 în ceea ce privește pierderile, dar nu este aplicabilă decât începând cu data aprobării de către Comisie și se încheie la sfârșitul anului 2013.

19. În sfârșit, conform punctului 137 din orientări, ajutorul se acordă exclusiv agricultorilor (producătorilor primari).
20. Ținând seama de considerațiile de la punctul 18, Comisia poate concluziona că sunt îndeplinite condițiile relevante prevăzute la articolul 10 din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006.
21. De asemenea, Comisia observă că vor fi excluse din schemă întreprinderile aflate în dificultate și candidații beneficiari care ar putea avea de rambursat ajutoare declarate incompatibile cu piața internă, atâta timp cât rambursarea nu s-a efectuat sau suma de rambursat nu a fost depusă într-un cont blocat (cu dobânzile datorate în ambele cazuri). În sfârșit, Comisia constată că dispozițiile cuprinse în orientări, referitoare la prezența unui stimulent în cadrul ajutorului nu sunt relevante în acest caz, deoarece schema are un caracter compensatoriu și beneficiază, prin urmare, de scutirea de efectul stimulator, prevăzută la punctul 16 din orientările respective.
22. În consecință, Comisia poate concluziona că ajutoarele vizate în cadrul schemei notificate îndeplinesc condițiile necesare pentru a putea beneficia de derogarea prevăzută la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE în calitate de ajutoare destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice fără a modifica în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

Decizie

23. Având în vedere analiza de mai sus, Comisia a decis să considere ajutoarele prevăzute în cadrul schemei notificate ca fiind compatibile cu piața internă.
24. În cazul în care prezenta scrisoare conține informații confidențiale care nu trebuie divulgate unor terți, sunteți invitat să informați Comisia în acest sens în termen de cincisprezece zile lucrătoare de la data primirii prezentei scrisori. În cazul în care nu primește o cerere motivată în acest sens în termenul prevăzut, Comisia va considera că sunteți de acord cu comunicarea către terți și cu publicarea textului integral al prezentei scrisori, în versiunea lingvistică

autentică, pe site-ul web:

http://ec.europa.eu/eu_law/state_aids/state_aids_texts_ro.htm.

Cererea dumneavoastră trebuie expediată prin scrisoare recomandată sau prin fax la următoarea adresă:

Commission européenne
Direction générale de l'agriculture et de développement rural
Direction M2 - Concurrence
Bureau Loi 130/5/94/A
B-1049 BRUXELLES
Fax: 32.2.2967672

Vă rog să acceptați, domnule ministru, expresia înaltei mele considerații.

Pentru Comisie

Dacian CIOLOȘ
Membru al Comisiei